

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

для студентів спеціальність 022 «Дизайн»

освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 022.01.01 «Графічний дизайн»

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307987	
Програма №	3652/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
<i>Глишар</i> (підпис)	<i>Глишар</i> (прізвище, ініціали)
« _____ »	20 24

Київ – 2024

Розробник:

Леонід Анатолійович БЕРНАТ, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Леонід Анатолійович БЕРНАТ, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Євгенія Юріївна ЛИПОВЕЦЬКА, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Протокол № 1 від «20» січня 2024 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва

Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.01.01 «Графічний дизайн» «__» ____» 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми

022.01.01 «Графічний дизайн» Олег КАРДАШ

Робочу програму перевірено «__» 2024

р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__ 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__ 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__ 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг Кредитів / годин	6/180	6/180
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістовних модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	52
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності для самостійного творчого вирішення завдань художньографічної діяльності.

Завдання курсу – набуття базових знань з дисципліни «Живопис», ознайомлення з основними напрямками розвитку науки з дисципліни «Живопис» у вивченні методів і методики роботи зі студентами, формування цілісного бачення і уявлення, розвиток художнього смаку і навичок в роботі над творчими завданнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми 022.01.01 «Графічний дизайн» формуються загальні та фахові компетентності:

- ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.
- СК 5. Здатність застосовувати знання історії українського та зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.
- СК 6. Здатність застосовувати у художньо-проектній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

- СК 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.
- СК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Знання: різноманітних прийомів, методів роботи над творчими завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння:

Уміння створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Уміння аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

Програмні результати навчання:

- РН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
- РН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
- РН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.
- РН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
- РН 16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	МКР	
Змістовий модуль I. Основи живописної грамоти. Принципи та методика академічного живопису з огляду подальшої декоративної трансформації, стилізації реалістичних зображень							

Тема 1. Натюрморт з предметів, що не мають кольорової насиченості, але контрастні за тоном (обмежена палітра).	12			6			6
Тема 2. Стилiзацiя академiчного натюрморту в умовно спрощенi декоративнi форми з виразним силуетом.	8			4			4
Тема 3. Копiя фрагменту голландського натюрморту (XVI- XVII ст.). Подальший пошук новизни образу копiйованого предмету, художня трансформацiя його форми.	8			4			4
Модульний контроль	2					2	
Разом	30			14		2	14
Змiстовий модуль II. Живописна гармонiя. Колористична цiлiснiсть живописного твору							
Тема 4. Натюрморт з предметiв, що складають одну з визначених кольорових гармонiй.	8			4			4
Тема 5. Умовна декоративно-площинна iнтерпретацiя картини М. Врубеля з збереженням гармонiї колiрного ладу.	8			4			4
Тема 6. Натюрморт контрастний в кольорi i тонi з опудалом птаха.	8			4			4
Тема 7 Трансформацiя академiчного натюрморту з опудалом птаха за принципами «вiтражу».	4			2			2
Модульний контроль	2					2	
Разом	30			14		2	14
Пiдготовка та проходження контрольних заходiв							
Усього в 2 семестрi	60			28		4	28

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. Основи живописної грамоти.

Принципи та методика академічного живопису з огляду подальшої декоративної трансформації, стилізації реалістичних зображень.

Тема 1. Натюрморт з предметів, що не мають кольорової насиченості, але контрастні за тоном (обмежена палітра).

Практична робота 1. Виконання академічного завдання (акварель трьома фарбами: чорна, вохра світла та англійська червона, в гуаші додається білило, Ф – А3).

Постановка: предмети, прості за формою, контрастні за тоном, зрозумілі за тепло-холодною складовою кольору на тлі неяскравих драперій.

Мета: засвоїти основні прийоми акварельного живопису користуючись в роботі обмеженою палітрою.

Завдання: у техніці акварель (обмежена палітра) передати за допомогою світлотіні, тональних та кольорових співвідношень об'ємність предметів, показати практичні уміння з цієї техніки.

Матеріали: Акварель. Формат А-3.

Самостійна робота 1. Пошукові тональні ескізи до академічного натюрморту.

Тема 2. Стилізація академічного натюрморту в умовно спрощені декоративні форми з виразним силуетом.

Практична робота 2. Виконання стилізації.

Постановка: завершена академічна робота, що трансформується згідно завданню.

Мета: засвоїти принципи і методи перетворення академічного зображення в умовно спрощені декоративні форми.

Завдання: художня трансформація предметів натюрморту, пошук новизни образу та підкреслення виразності їх форми.

Самостійна робота 2. Пошукові тональні ескізи до стилізованого натюрморту.

Тема 3. Копія фрагменту голландського натюрморту (XVI- XVII ст.). Подальший пошук новизни образу копійованого предмету, художня трансформація його форми.

Практична робота 3. Копіювання фрагменту голландського натюрморту з конкретним предметом. (Ф-А4, акварель або гуаш).

Постановка: репродукція голландського натюрморту (XVI- XVII ст.).

Мета: засвоїти техніку лесування в акварелі (пошарове нанесення фарби). Паралельно на основі скопійованого предмету зробити художню трансформацію його форми в пошуках новизни образу.

Завдання: максимально точно зробити копію, дотримуючись техніки лесування передати фактуру предметів. Паралельно трансформувати форму скопійованого предмету.

Матеріали: Акварель. Формат А-4.

Самостійна робота 3. Пошукові ескізи до художньої трансформації копійованого предмету. Виконання стилізованого зображення. (Ф-А4, акварель або гуаш).

Рекомендовані джерела: основні [1,2,3,4,5] додаткові:
[1,2,3,4,5,6,7,8,9,10]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Живописна гармонія.

Колористична цілісність живописного твору.

Тема 4. Натюрморт з предметів, що складають одну з визначених кольорових гармоній.

Практична робота 4. Виконання натюрморту. (Ф-А3, акварель).

Постановка: предмети різні за розміром та формою, контрастні в тоні і кольорі.

Мета: засвоїти принцип оптичного змішування кольорів та техніки роздільного мазка.

Завдання: технікою роздільного мазка передати форму предмета кольором та тоном.

Матеріали: Акварель. Формат А-3.

Самостійна робота 4. Пошукові ескізи.

Тема 5. Умовна декоративно-площинна інтерпретація картини М. Врубеля з збереженням гармонії колірною ладу.

Практична робота 5. Виконання інтерпретації.

Постановка: один з обраних творів М. Врубеля.

Мета: навчитись робити колористичний аналіз вибраних творів та застосовувати цей метод в своїй практиці.

Завдання: створення інтерпретації композиційної та кольорової складової обраної картини М. Врубеля.

Матеріали: Акварель. Формат А-3.

Самостійна робота 5. Знайомство з творчістю М. Врубеля, обрання роботи для інтерпретації. Визначення палітри кольорів конкретної роботи. Пошукові ескізи в кольорі.

Тема 6. Натюрморт контрастний в кольорі і тоні з опудалом птаха.

Практична робота 6. Виконання натюрморту. (Ф-А3, акварель, гуаш).

Постановка: опудало птаха та предмети і драперії контрастні в кольорі і тоні.

Мета: створити гармонійне кольорове середовище з відверто контрастною складовою натюрморту.

Завдання: вивчити взаємовплив яскравого кольорового оточення на предмети з різною фактурою.

Матеріали: Акварель. Формат А-3.

Самостійна робота 6. Ескізи лінійні, тонові та в кольорі. (Ф-А3, акварель, гуаш).

Тема 7. Трансформація академічного натюрморту з опудалом птаха за принципами «вітражу».

Практична робота 7. Виконання завдання. (Ф-А3, акварель, гуаш).

Постановка: зображення академічного натюрморту з опудалом птаха.

Мета: створення композиції з використанням плоских кольорових форм з чітким розподільчим контуром характерних для мистецтва вітражу.

Завдання: виконати трансформацію академічного натюрморту з опудалом птаха користуючись особливостями композиційної побудови вітражу.

Матеріали: Акварель. Формат А-3.

Самостійна робота 7. Збір матеріалу, пошукові ескізи.

Рекомендовані джерела: основні [1,2,3,4,5] додаткові:
[1,2,3,4,5,6,7,8,9,10]

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	Не передбачено навчальним планом				
Відвідування практичних занять	1	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	Не передбачено навчальним планом				
Робота на практичному занятті	10	7	70	7	70
Робота на семінарському занятті	Не передбачено навчальним планом				
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	Не передбачено навчальним планом				
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	117	-	122
Максимальна кількість балів		117		122	
Розрахунок коефіцієнта		$239 : 100 = 2,39$			
Залік		100			

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Змістовий модуль та теми курсу	Кільк. годин	Бали
1 модуль		

Тема 1. Пошукові тональні ескізи до академічного натюрморту.	6	5
Тема 2. Пошукові тональні ескізи до стилізованого натюрморту.	4	5
Тема 3. Пошукові ескізи до художньої трансформації копійованого предмету. Виконання стилізованого зображення. (Ф-А4, акварель або гуаш).	4	5
Разом:	14	15
2 модуль		
Тема 4. Пошукові ескізи.	4	5
Тема 5. Знайомство з творчістю М. Врубеля, обрання роботи для інтерпретації. Визначення палітри кольорів конкретної роботи. Пошукові ескізи в кольорі.	4	5
Тема 6. Ескізи лінійні, тонові та в кольорі. (Ф-А3, акварель, гуаш).	4	5
Тема 7. Збір матеріалу, пошукові ескізи.	2	5
Разом:	14	20
Усього	28	35

Самостійні роботи з дисципліни «Живопис» оцінюються з урахуванням ступеня відповідності виконаних робіт поставленим завданням та програмним вимогам.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Гармонійно закомпоноване зображення у заданому форматі – 1 б.;
2. Правильна конструктивна побудова предметів – 1 б.;
3. Повнота обсягу виконання кольоро-тонального вирішення – 1 б.;
4. Охайність у виконанні роботи – 1 б.;
5. Виявлення творчого підходу – 1 б.

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється по закінченні модуля у вигляді модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота №1

Виконати творчу роботу: Стилізація фрагменту голландського натюрморту.

Модульна контрольна робота №2

Виконати творчу роботу: Натюрморт у вітражному стилі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Робота відповідає завданням, оригінальна за композицією, охайна. Можливі незначні похибки в моделюванні форми.	21 – 25
Робота відповідає завданням, відчувається творчий підхід до виконання, але є несуттєві недоліки в композиційних побудовах.	17 – 20
Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві композиційні недоліки, невдалий вибір живописних прийомів.	13 – 16

Роботи частково відповідають завданням, невдалий вибір живописних прийомів, значні технічні помилки.	9 – 12
Низький рівень виконання роботи. Невиразність композиції, відсутність цілісності мотиву, неохайність виконання.	5 – 8
Робота не відповідає завданню, робота неохайна, значні композиційні та технічні, технологічні помилки, робота не завершена.	1 – 4

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 2 семестрі з дисципліни «Живопис» навчальним планом передбачений підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

У 2 семестрі з дисципліни «Живопис» навчальним планом передбачений підсумковий модульний контроль (залік), який виставляється як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F _X	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

50 б.	МКР – 25 б.	МКР – 25 б.
Разом – 239 балів (коефіцієнт визначення успішності – 2,39)		
Залік – 100 б.		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво. Історія, теорія, практика: Збірник наукових праць. Випуск 4. – Львів, 2003. – 145 с.
2. Костенко Т.В. Основи композиції та тривимірного формоутворення. – Харків, 2003. – 255с.
3. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: іл. <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>
4. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. – 296 с. <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>
5. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. Для студ. Вищих навч. закладів. – К.: Каравела, 2004. – 304 с.

Додаткові:

1. Програми педагогічних училищ. Образотворче мистецтво і художня праця: Збірник програм. Для спеціальності 03. 06 «Викладання образотворчого мистецтва та художньої праці» / Укл. Є. А. Антонович, М. А. Щерба, В.А. Шпильчак та ін. – К.:РНМК, 1993. – 108 с.
2. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис. — К.: ТОВ «Європа Прінт», 2008.- 147 с.
3. Сидоренко В. Д. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань : розвиток візуал. мистецтва України ХХ – ХХІ століття; Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва. Київ : ВХ [студіо], 2008. 188 с. <http://elib.kubg.edu.ua/5259/>
4. Сергеев В. Д. Альбом: рисунок, живопис. – К.: «Артишок», 2012. – 122 с.
5. Шпак В.О. Основи живопису. Акварель. Навчальний посібник. – Київ, 2013. – 205 с.
6. Афанасьєв, Юрій Львович (2014) *МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ* Проблеми підготовки сучасного вчителя, 10 (3). с. 7-14. ISSN 2307-4914
7. Орлов, В.Ф. та Фурса, О.О. та Баші, О.В. (2012) Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін: навч.-метод. посіб. Київ: Видавництво ВП «Едельвейс», 2012. 310 с. <http://elib.kubg.edu.ua/4582/>

8. Татарнікова А.А. Технології арт-менеджменту та їх роль у модернізації професійної підготовки кадрів для сфери культури й мистецтва. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2015. (6(50)). с. 381388. <http://elib.kubg.edu.ua/4947/>
9. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. — К.: Фенікс, 2017. — 144 с.
10. Криволапов М. О. Про мистецтво та художню критику України ХХ століття: Вибрані статті різних років. Кн. I: Формування та розвиток національної мистецької школи і мистецтвознавчої науки в Україні ХХ століття / ПСМ АМУ. — К.: Видавничий дім А+С, 2006. — 268 с.: іл.